

Til: Fødevarestyrelsen

18@fvst.dk

Cc: somov@fvst.dk, ajk@fvst.dk

5. februar 2024

Km/24-00339

Jeres j.nr. 2023-18-31-0551

Høring over tre bekendtgørelser, herunder udkast til bekendtgørelse om selskabsdyr og identifikationsdokumenter.

Den Danske Dyrlægeforening (DDD) har modtaget tre bekendtgørelser¹ i en samlet høring. DDD takker for muligheden og ønsker i denne forbindelse kun at afgive høringssvar for bekendtgørelse om ikke-kommerciel flytning af selskabsdyr og udstedelse af identifikationsdokumenter. De øvrige to bekendtgørelser har foreningen ingen kommentarer til.

DDD deler bekymringen for indførsel af Rabiesvirus til den danske dyrepopulation og risikoen for mennesker i den sammenhæng.

DDDs erfaring er også, at dyrlæger ofte præsenteres for fx hvalpe, der burde være fulgt af et certifikat eller en erklæring, men hvor papirerne mangler. DDD ser derfor positivt på afskaffelsen af den generelle tilladelse, så unge hunde, katte og fritter fremadrettet først kan flyttes eller indføres til Danmark, når de har en gyldig rabiesvaccination og immuniteten er indtrådt.

DDD forventer, at det dermed fremover bliver enklere at forstå og følge reglerne for ejere, der ønsker at indføre hvalpe og killinger til landet, og at det yderligere kan medvirke til at reducere omfanget af den illegale trafik med fx hvalpe, hvor erklæringen kan bruges som dække over kommerciel import.

Det er klart, at ændringerne vil stille krav til opdrættere, der fremover skal varetage en længere periode af hvalpens eller killingens opvækst, herunder socialisering og prægning. Det er derfor væsentligt, at der sikres god og bred kommunikation om regelændringerne og de vilkår, som hvalpe og killinger bør tilbydes under opvæksten, så kommende købere sikrer sig en hvalp, hvor disse elementer også har været i fokus.

Med venlig hilsen

Karin Melsen

Fagpolitisk konsulent, DDD

¹ Bekendtgørelse om ikke-kommerciel flytning af selskabsdyr, udstedelse af identifikationsdokumenter og om straffebestemmelser for overtrædelse af relaterede EU-retsakter. Bekendtgørelse om beskyttelsesforanstaltninger over for visse flyvende hunde, hunde og katte fra halvøen Malaysia og Australien. Bekendtgørelse om visse beskyttelsesforanstaltninger mod abekoppevirus

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Fødevarestyrelsen
Stationsparken 31-33
2600 Glostrup
Att: Sofie Matilde Overby

6. februar 2024
D24-559545

Høringssvar om udkast til tre nye bekendtgørelser om flytninger af visse landlevende dyr, herunder selskabsdyr

Baggrund

Dyrenes Beskyttelse har modtaget høring vedrørende Høringssvar om udkast til tre nye bekendtgørelser om flytninger af visse landlevende dyr, herunder selskabsdyr j.nr. 2023-18-31-00551, og foreningen har følgende bemærkninger til forslaget.

Generelle bemærkninger

Dyrenes Beskyttelse har modtaget tre bekendtgørelser, men ønsker kun at afgive et høringssvar vedr. bekendtgørelse om ikke-kommerciel flytning af selskabsdyr, udstedelse af identifikationsdokumenter og om straffebestemmelser for overtrædelse af relaterede EU-retsakter. De to øvrige bekendtgørelser har Dyrenes Beskyttelse ingen kommentarer til, da det ligger udenfor foreningens arbejdsområde.

Dyrenes Beskyttelse har forståelse for at Danmark ønsker at minimere risikoen for, at der indføres rabies til landet, og med de konsekvenser det kan medføre for vores kæledyr. Derfor ser Dyrenes Beskyttelse også overordnet positivt på de begrænsninger der fremover kommer ved indførslen af hvalpe og killinger til landet.

Specifikke bemærkninger

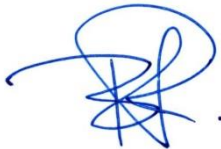
Dyrenes Beskyttelse mener, at en forenkling af regler for indførsel af hvalpe og killinger, vil minimere risikoen for fejl hos de faggrupper der skal navigere efter dem.

Derudover håber vi at det kan have en positiv effekt på den ulovlige indførsel af hvalpe og killinger, da hvalpe og killinger fremover skal være 15 -16 uger.

Endelig er den største bekymring hos Dyrenes Beskyttelse hvordan særligt hvalpe holdes hos den udenlandske opdrætter inden de kan indføres til Danmark. De ekstra to måneder hos opdrætteren stiller store krav til socialisering af hvalpene i perioden, hvis de skal blive til gode og velfungerende hunde i Danmark. Den tidlige socialisering er helt afgørende for hvalpenes mentale udvikling, og mangler den ved 16 ugers alderen, kan det ikke rettes op senere i hvalpens liv.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'B' and 'R' with a dot at the end.

Britta Riis, direktør

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Jev.' with a large loop at the end.

Jens Jokumsen, familiedyrscchef

Til Fødevarerstyrelsen

Høringssvar vedr. journalnummer 2023-18-31-00551.

5. FEBRUAR 2024

Hermed fremsendes høringssvar fra Center for Forskning i Familiedyrs Velfærd (CFFV) vedrørende ændringer i bekendtgørelsen om ikke-kommerciel flytning af selskabsdyr.

**CENTER FOR FORSKNING I
FAMILIEDYRS VELFÆRD**

Høringssvaret er udarbejdet af lektor Helle Friis Proschowsky, lektor Irena Czycholl og professor Peter Sandøe.

GRØNNEGÅRDSVEJ 8
1870 FREDERIKSBERG C

CFFV har fuld forståelse for bekymringen for, at rabies indføres til Danmark via import af hunde og katte og for de store konsekvenser, det potentielt kan have. Det samme gælder for de særlige problemstillinger, der knytter sig til den manglende sporbarhed af hunde og katte og de deraf følgende vanskeligheder for det veterinære beredskab i forhold til at iværksætte foranstaltninger overfor eventuelle smittetilfælde. Set i det lys kan det være fornuftigt ikke længere at give mulighed for at indføre hvalpe/killinger til Danmark uden gyldig rabiesvaccine på basis af medfølgende hvalpe/killinger-erklæringer.

MOB 21497292

pes@sund.ku.dk

<https://dyreetik.ku.dk/center-for-forskning-i-familiedyrs-velfaerd/>

CFFV vil dog samtidig gerne gøre opmærksom på risikoen for mangelfuld prægning og socialisering af de hvalpe, der skal blive hos opdrætteren til de er 15 – 16 uger gamle. Hvalpens tidlige liv er opdelt i en række faser, der hver for sig er uhyre vigtige for udviklingen til en voksen, velfungerende hund. Flere studier peger på, at en af de vigtigste faser er socialiseringsfasen, der finder sted fra hvalpene er 3 – 12 uger gamle. I den alder er hvalpene nysgerrige og omstillingsparate, og de tilegner sig gode – såvel som dårlige – erfaringer med deres omgivelser. Det er her, den vigtige miljøtræning skal sættes i gang for at sikre, at hvalpen får positive erfaringer med lige netop det miljø, den skal leve sit liv i.

Det kan f.eks. være erfaring med andre hunde, øvrige husdyr, børn, bilstøj, byliv, offentlig transport m.m. Socialiseringsfasen er et vindue, der på et tidspunkt lukker, og når det er sket, er det vanskeligere at vænne hunde til nye ting. Et videnskabeligt studie nævner desuden, at en særlig del af

socialiseringen kan kaldes ”lokalisering”, og beskriver, hvordan hvalpene bliver stærkt knyttet til det sted, hvor de befinder sig, frem til uge 12 (Scott and Fuller, 1965).

Hvis opgaven med socialisering ikke udføres samvittighedsfuldt, kan det give en lang række velfærdsmæssige problemer for hunden senere i livet, herunder i form af stor frygtssomhed. Det er veldokumenteret, at frygtssomhed er en særdeles hyppig årsag til aflivning, se f.eks.:

Lund, JD, Agger, JF, and Vestergaard, KS (1996) [Reported behaviour problems in pet dogs in Denmark: age distribution and influence of breed and gender](#).

En helt ny afhandling finder same konklusion: Hitchcock, Miranda. [Factors Associated with Behavioral Euthanasia in Pet Dogs](#). Diss. Virginia Tech, 2023.

Nedenstående review-artikel peger desuden på to aspekter: 1) Vigtigheden af tilstrækkelig korrekt og individualiseret socialisering og 2)

Vanskeligheden ved at tilbyde valid rådgivning til opdrættere om hvordan/hvad, de skal gøre, for at opfylde deres forpligtelser:

McEvoy, V., Espinosa, U. B., Crump, A., & Arnott, G. (2022). [Canine socialisation: a narrative systematic review](#). Animals, 12(21), 2895.

I forhold til de foreslåede ændringer i bekendtgørelsen om ikke-kommerciel flytning af selskabsdyr ser CFFV derfor mindst tre udfordringer:

1. Den ejer, der importerer en hund fra udlandet, mister værdifuld tid med hvalpen – både i forhold til ”bondingen” og i forhold til hvalpens socialisering i det miljø, hvori den skal leve resten af sit liv.
2. Ændringen vil lægge en stor og tidskrævende opgave over på de opdrættere, der sælger hvalpe til udlandet. Opdrætteren skal beholde hvalpen 7-8 uger længere end ”normalt” og udover udgifter til ekstra foder, vacciner osv., kræver det, at opdrætteren bruger tid på den individuelle hvalp, og her er der ikke en ”one size fits all” løsning. Den hvalp, der skal bo i en storby og køre med offentlig transport skal i princippet socialiseres anderledes end den hvalp, der skal bo på en gård og være tilvænnet til f.eks. køer og heste.
3. Hvis ovenstående to udfordringer opleves for store, kan det resultere i reduceret udveksling af nyt gen-materiale over landegrænser til skade for de enkelte populationer/racer.

Baseret på ovenstående mener CFFV, at der bør foretages en afvejning af risici ved den foreslåede ændring. Det er klart, at bare ét humant tilfælde af rabies er ét for meget. Alligevel er det nødvendigt også at tage ovennævnte

problemstillinger med i overvejelserne. Der vil efter CFFV's mening være optimalt, om der kunne indhentes større viden om design og organisering af den bedst mulige socialisering forud for beslutningen. Lovteksten kunne desuden med fordel omfatte en paragraf, der understreger opdrætterens ansvar og konkrete opgaver i forhold til hvalpe, der bliver hos opdrætteren til 15 ugers alderen.

Med venlig hilsen

Professor Peter Sandøe, centerleder

Om Center for Forskning i Familiedyrs Velfærd

Center for Forskning i Familiedyrs Velfærd (CFFV) varetager forskning i problemstillinger af relevans for velfærden hos hunde, katte, heste og andre dyr, der holdes som familie- eller hobbydyr. Forskningen retter sig dels mod at afdække de direkte velfærds-mæssige konsekvenser af måden, hvorpå disse dyr holdes, trænes, passes og avles og dels mod at forstå holdninger og motivationer hos mennesker, der bestemmer dyrenes livsvilkår.

Center for Forskning i Familiedyrs Velfærd er etableret og bliver drevet på grundlag af bevillinger fra skibsreder Per Henriksen, R. og Hustrus Fond.

Se mere om centeret [her](#).

Dansk Kennel Klub

Parkvej 1
DK-2680 Solrød Strand
Tlf.: +45 5618 8100
CVR: 11 88 18 15
Bank: 5035 0001361253
www.dkk.dk
post@dkk.dk

Høringssvar fra Dansk Kennel Klub (dkk.dk)

6/2-2024

Vedr. Høringssvar til bekendtgørelse om ikke-kommerciel flytning af selskabsdyr journalnummer 2023-18-31-00551

Dansk Kennel Klub (DKK) har med stor interesse læst det udsendte materiale og har følgende bemærkninger til forslaget.

DKK forstår og anerkender vigtigheden af at holde Danmark fri for rabies – som det også er lykkedes med siden 1982, altså de seneste 42 år.

Risikovurdering

Dansk Kennel Klub forstår risikovurderingen fra FVST-side således, at det er illegal indførsel af hunde og katte der er den primære bekymring og største trussel ift. introduktion af rabies – og ikke hvalpe og killinger, der er lovligt indført via de såkaldte hvalpe-/killinger-erklæringer.

Til baggrund kan Dansk Kennel Klub oplyse, at DKK årligt registrerer ca. 1.000-1.200 importere, hvoraf langt størstedelen er hvalpe. Disse hvalpe kommer primært fra Sverige, Tyskland, Polen og Norge.

Det kan desuden oplyses, at DKK's importafdeling ved registrering af at importerede hunde, kontrollerer at de enten er lovligt importeret med dertilhørende gyldig rabiesattest eller – for hvalpe uden gyldig rabiesattest – at de har den nødvendige hvalpe-/killinger-erklæring, hvor det er relevant.

I forbindelse med denne høring, og før der træffes en afgørelse, bør der indhentes data, erfaringer og risikovurderinger fra de to andre lande: Finland og Østrig, som har en lignende undtagelsesordning.

Dyrevelfærd

Danske Kennel Klub ønsker at rette fokus på de store dyrevelfærdsmæssige gevinster, der er ved at beholde ordningen. Anvendelsen af de såkaldte hvalpe-/killinger-erklæringer, gør det muligt for hundeejere og opdrættere at hjemtage hunde i 8(+) ugers alderen, så ledes at ejer kan fortsætte hvalpens vigtige socialisering til mennesker og miljøtræning til omgivelser, der er nødvendig for at hvalpen udvikler sig som tillidsfuldt og trygt og til deres fulde potentiale som veltilpassede

Ved en foreslåede ændring i bekendtgørelsen skal hvalpene fremadrettet "sidde i venteposition" hos opdrætteren til de er 15-16 uger gamle, med risiko for mangelfuld prægnation og socialisering til følge, hvis opdrætteren ikke er meget bevidst om og handler på det ansvar, der følger med.

Det er videnskabeligt dokumenteret, at hvalpe har en særlig følsom udviklingsperiode i deres liv – den såkaldte socialiseringsfase fra 3-12 uger. (Nogle studier peger på at perioden er lidt længere, 3-16 uger).

Socialiseringsfasen er kendetegnet ved, at hvalpene er drevet af et indre motivationssystem, der gør dem særligt nysgerrige, tillidsfulde og modtagelige for læring. Det er netop i denne periode, at hvalpene er modtagelige for at lære ”hvem de er, ligesom (hunde) og hvem de også kan have tillid til (bl.a. mennesker)”. Tillid til mennesker er ikke medfødt, det skal læres. I perioden er det derfor helt væsentligt, at hvalpen dagligt er i kontakt med og får gode oplevelser med børn og voksne, andre hunde - og andre dyrearter. Desuden er tilvænning til nyt og forskelligt miljø (trafik, byliv mm) centralt i hvalpens forståelse for at fremmede ting, lyde og synsoplevelser ikke senere skal virke skræmmende.

Man taler om, at læring i perioden 3-12 uger er irreversibel – altså at den ikke kan indlæres på et senere tidspunkt med samme effekt. Udeblivelse af læring om hvalpen kan have tillid til mennesker og andre dyr og fremmed miljø, kan altså ikke ”bare indhentes” på et senere tidspunkt. (Scott and Fuller).

Undersøgelser fra ind- og udland, peger også på, at hvalpe, der ikke er tilstrækkeligt socialiseret og miljøtrænet, har større risiko for at udvikle og udvise angst, have nedsat livskvalitet og udvise uhensigtsmæssig adfærd, og i nogle tilfælde have så dårlig livskvalitet, at de aflives.

Sidste bemærkninger

Hvis ændringerne til bekendtgørelsen vedtages, og anvendelsen af hvalpe- og killinger-erklæringer ophører, så anbefales følgende:

- Udfasningsperioden bør være på 12 måneder. Mange aftaler om køb af hvalp er indgået længe før hvalpene fødes og netop med en forventning om (fra både køber og sælger) at hvalpen kan hjemtages 8+ uger gammel.
- Lovteksten bør indeholde vejledning i det ansvar, som opdrætteren påtager sig i forhold til den tid (7-8 uger!) der yderligere skal bruges på alsidig socialisering og miljøtræning, når hvalpen skal blive hos opdrætteren, til den er 15-16 uger. Således at hvalpen socialt og udviklingsmæssigt er sidestillet med hvalpe, der er flyttet til nye omgivelser 8 uger gammel.

Som tidligere nævnt, anbefaler Dansk Kennel Klub at FVST indhenter og inddrager erfaringer fra andre lande omkring os – inkl. Finland og Østrig samt nøje afvejer risiko i forhold til de store fordele, der er for mange hunde og hundeejere med den nuværende ordning.

Dansk Kennel Klub uddyber gerne overstående bemærkninger til høringsvaret, ligesom Dansk Kennel Klub meget gerne deltager i det videre arbejde med emnet.

Med venlig hilsen

Jørgen Hindse
bestyrelsesformand

